

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 366/12
16.05.2012. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Лидије Ђукић и Миломира Николића, чланова већа, у правној ствари тужиле М.М. из П., са боравиштем у Н., чији су пуномоћници С.1 и С.2 Ч., адвокати из Н., против тужене Републике Србије, коју заступа Републичко јавно правобранилаштво, Одељење у Нишу, ради накнаде штете, вредности предмета спора 1.884.773,03 динара, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Окружног суда у Приштини Гж 263/08 од 30.03.2009. године, у седници одржаној 16.05.2012. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ се пресуда Окружног суда у Приштини Гж 263/08 од 30.03.2009. године и пресуда Општинског суда у Приштини П1 136/09 од 03.11.2008. године, тако што се **ОДБИЈА** као неоснован тужбени захтев којим је тужилца М.М. из П. тражила да се обавезе тужена Република Србија да јој накнади штету на име неисплаћене разлике зараде у периоду од 01.02.2006. године до 30.04.2008. године, у укупном износу од 1.884.773,03 динара са законском затезном каматом од доспећа сваког појединачног износа до исплате, као и да јој накнади трошкове поступка од 127.500,00 динара.

Свака странка сноси своје трошкове поступка.

Образложење

Пресудом Општинског суда у Приштини П1 136/06 од 03.11.2008. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев па је обавезана тужена да тужилци накнади штету на име неисплаћене разлике у заради за период од 01.02.2006. године до 30.04.2008. године, у укупном износу од 1.884.773,03 динара са законском затезном каматом на појединачне месечне износе и са датумом доспећа ближе означеним овим ставом изреке. Ставом другим изреке обавезана је тужена да тужилци накнади трошкове парничног поступка од 127.500,00 динара.

Пресудом Окружног суда у Приштини Гж. 263/08 од 30.03.2009. године, жалба тужене је одбијена као неоснована, а првостепена пресуда потврђена.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужена је изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом члана 399. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 125/04), па је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према чињеничном стању на коме је заснована побијана одлука, тужиља је била судија Трговинског суда у Приштини, али након напуштања територије Косова, током 1999. године, није била радно ангажована. У периоду у коме није била ангажована као судија, исплаћивана јој је накнада зараде у висини од 80%, а касније минимална зарада у висини утврђеној актима Влада Републике Србије. Судови су утврдили и да је тужиља, након измештања Трговинског суда у Приштини, континуирано захтевала да буде радно ангажована, а обрађала се и Високом савету правосуђа и Министарству правде РС, захтевом за распоређивање или упућивање, а више пута је и конкурисала на расписане конкурсе за избор судија у Републици Србији.

Код овако утврђеног чињеничног стања, судови су усвојили тужбени захтев, обавезивањем тужене да исплати тужиљи укупно 1.884.773,03 динара, са припадајућом законском каматом почев од доспећа сваког појединачног месечног износа, до исплате, који представља разлику између износа који су јој исплаћивани до износа који би примила да је обављала судијску дужност. Основ одговорности тужене за штету коју тужиља трпи због изостале зараде судови заснивају на незаконитом поступању тужене, уз позивање на одредбу члана 154. став 1. Закона о облигационим односима.

Врховни касациони суд налази да се основано ревизијом указује на погрешну примену материјалног права.

Наиме, тужиља је била судија Трговинског суда у Приштини, па иако није разрешена судијске дужности у периоду након напуштања Косова 1999. године, она није била радно ангажована. У том периоду исплаћивана јој је накнада плате у износима нижим од плате судије Трговинског суда, утврђене Законом о судијама и Законом о платама у државним органима и јавним службама.

Законом о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС“ број 34/01), уређен је начин утврђивања плата, додатака, накнада плата и осталих примања, између осталих и лица запослених у судовима (члан 1. овог Закона). Судије, као лица изабрана на јавну функцију, имају право на плату, накнаду плате и друга примања у висини утврђеној актом Владе Републике Србије, који доноси на основу овлашћења из члана 11. став 1. овог Закона.

У конкретном случају, тужили је у спорном периоду и исплаћивана накнада плате у висини која је била утврђена актом Владе Републике Србије. Околност што тужили није престала судијска дужност, сама по себи не подразумева да она има право на исплату плате као да обавља судијску дужност, без обзира што се у том периоду обраћала туженој захтевом ради радног ангажовања. Влада Републике Србије је, на основу својих законских овлашћења, одредила висину накнаде радно неангажованим судијама, расељеним са подручја АП Косова и Метохије, а накнада плате јој је исплаћена у утврђеној висини.

Наиме, услед општепознатих, ванредних околности на територији Косова и Метохије, суд у коме је тужила радила је измештен, а због смањеног обима посла, као и недостатка материјалних и смештајних капацитета, запослени из тог суда, међу којима и тужила, нису радно ангажовани. Управо ове, објективне околности довеле су до тога да је тужили, у спорном периоду исплаћивана накнада плате у висини која је утврђена актом надлежног органа, сагласно члану 11. став 1. Закона о платама у државним органима и јавним службама. Имајући ово у виду, Врховни касациони суд налази да у радњама органа тужене нема противправности, односно не постоји незаконито поступање тужене, па нема ни основа за накнаду штете у смислу члана 154. и 172. Закона о облигационим односима, а што и тужбени захтев чини неоснованим.

Имајући у виду да су нижестепени судови, погрешном применом материјалног права усвојили тужбени захтев, Врховни касациони суд је, на основу члана 407. став 1. ЗПП, преиначио нижестепене пресуде, а тужбени захтев одбио као неоснован, односно одлучио као у ставу првом изреке.

Одлучујући о трошковима поступка, у смислу члана 161. став 2. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд налази да тужена, која је у поступку по ревизији успела, има право на трошкове овог поступка, али јој исти нису досуђени, с обзиром да исте није тражила, нити ближе определила.

**Председник већа – судија
Весна Поповић, с.р.**